

OBSAH

Slovo úvodní 7

KYJE

Václav Jirsa

1. Matys 10 — 2. Turnaje 12 — 3. Naráz padesát zabil 15 — 4. Ubrousek, beránek a manda 17 — 5. Hastrman 20 — 6. U křtu 21

BRADLECKÁ LHOTA

1. Jan Bažant

7. Stará lucerna 24 — 8. Divotvorná travina 27 — 9. Divotvorná knížka 29 — 10. Jak hastrman laškoval 32 — 11. Jak hastrman vyprovázel 32 — 12. Světýlka 33 — 13. Učarovaná kráva 33 — 14. Diblík-chrobák 34 — 15. Ferina kominík 35 — 16. Jak Tulka přestal klít 36 — 17. Tři nápadníci 37 — 18. Jak šel Honza do mlýna 38 — 19. Medicína 39 — 20. Práce a jídlo 40

2. Cecilie Jenčková

21. Ještě hloupější 40

BRDO

Kateřina Tajchmanová

22. Zlaté pantoflíčky 44 — 23. Na katechismu 47 — 24. Sedlák ferina 48 — 25. Odpustky 48 — 26. Čert u muziky 49 — 27. Co zakusil jeden chalupník 50 — 28. Hloupý Honza v kostnici 51 — 29. Vařená vejce 52

LUŽANY

Kateřina Stejskalová

30. Dušička pod mostem 56 — 31. Čert 56 — 32. Člověk-osoba 56 — 33. U oltáře 57 — 34. Kos či pěnkava? 57

MLÁZOVICE

1. Marie Antonová

35. Bobeš 60 — 36. Honza dobývá princezny 62 — 37. Hlídal nebožtíka 64 — 38. Lakomý mlynář 65 — 39. Čertova skála 66 — 40. Sirotek 67 — 41. Pes 67 — 42. Prase 68

2. Anna Mejsnarová

43. Pikolominka 68 — 44. Hastrman 69

3. Jindřich Okrouhlický

45. Kovář Fišera 70

4. Josef Pekař

46. Kovářova trpělivost 70

5. Vojtěch Tauchman

47. Na pouti Karlínem 71 — 48. Moje noční příhoda 72 — 49. Jak sem ved kumpanyji vojáků 73

6. Anna Zejfartová

50. Jak jela cholera 74 — 51. Hastrman 74 — 52. Černý muž 74 — 53. Oral o posvícení 75 — 54. Kužel novému faráři 75

LÁNY

Josef Fetr

55. Škodila dobytku 78 — 56. Čaroděje 78 — 57. Cikánka čaruje 79

BĚLOHRAD

1. Václav Groha

58. Co kdysi strašívalo 82

2. Božena Grohová

59. Hloupý Honza 83 — 60. Pozor, Lámej, Trhej 85

3. Jan Malý

61. O třech synech královských 87 — 62. Martinic 91 — 63. V Rybcoulově zahradě 92 — 64. Co to bylo? 93 — 65. Diblíček 93 — 66. Pačtí blázni 94 — 67. Klárynka 94

NOVÁ VES (prostřední)

1. Jan Ježek

68. Ženy čarodějně 98 — 69. Tři otázky 98

2. Anna Podhorová

70. Řezník strašil 99 — 71. Hastrman v kolíbce 101 — 72. Lapený hastrman 101 — 73. Diblík 101

TIKOV

Josef Čížek

74. Fabián, svatý muž 104 — 75. U krále Kejvity 107 — 76. Kokeš 110 — 77. Félinka 115 — 78. Zakleté princezny 119 — 79. Spolek hrbatých 124

BRTEV

Jan Bartoníček

80. Krakonoš pomáhá 126 — 81. Salvátor 126 — 82. Dvě holky hastrmanky 127 — 83. Srdnatý hajný 127 — 84. Přádla s divými ženami 127 — 85. Byšice 128 — 86. Čertova brázda 128 — 87. Bořka 128 — 88. Vrah Lezner 128

ARNOŠTOV

Jan Zlatník

89. Silvent a cikánka 130 — 90. Panna-labuř 133 — 91. Havlíček 136 — 92. Dráteník a hraběnka 140 — 93. Loupežník 141

UHLÍŘE

František Pech

94. Souboj o Hrdla 146

BĚLÁ U PECKY

Josef Khun

95. Vidění 148

PECKA

1. František Brzák

96. Zimnice 150

2. Vincenc Nejedlý

97. Poslal vši 151 — 98. Žabičky v pivě 151

3. Josef Šabata

99. Šandor 152

4. František Štemberka

100. Poklad v poli 153

LHOTA U PECKY

Josef Marks

101. Z doby roboty 156

STAŇKOV

Jan Šeps

102. Jak dožil krávu 158 — 103. Tajemné procesí 158

VŘESNÍK

1. Jan Puš

104. Pasák trpaslík 160 — 105. Honza 160 — 106. Bez klapky 162

2. Josef Zívr

107. Chudý a bohatý 162 — 108. Zchytralý krajánek 163 — 109. Jiný šelma krajánek 164 — 110. Zlá žena 164

LUKA

1. Josef Jiříčka

111. Hádanka 166

2. František Mikeš

112. Hromový klín 166 — 113. Vydra 167 — 114. Jezevec 167 — 115. Sekula a Mikula 168 — 116. Kobyla na vejcích 168 — 117. Židova vesta 168 — 118. Papežka 169 — 119. Děti, modlete se! 169 — 120. Dělení 169

BEZNÍK

1. Josef Hofman

121. Voják na kvartýru 172 — 122. Hloupá dcera 175 — 123. Znalost Písma 176 — 124. Tři největší blázni 176

2. Antonín Machek

125. Housličky 176 — 126. Prašiveček 178 — 127. Bavorský král 179 — 128. Oliva 181

VYŠEHRAD

1. Josefa Munzarová

129. Berthold 186 — 130. Abuchazan a Tardys 187 — 131. Jenofefa 188 — 132. Loupežnickova nevěsta 189

2. Marie Šubrová

133. Zapečetěný koráb 191 — 134. Zakletý kůň 193 — 135. Honzíček a Aninka 194 — 136. Pán Ježíš chodí po světě 196 — 137. Jeptiška 197 — 138. Zaživa pohřbená 197

MILETÍN

1. Františka Erbenová

139. Honza králem 200 — 140. Princ Božej 203 — 141. Hastrman tanečnick 205 — 142. Zkažené námluvy 206 — 143. Černokněžnická knížka 207 — 144. Očarovaná kráva 207 — 145. Pánbůh třikrát vynahradí 208 — 146. Aby pšenice nesnětivěla 210 — 147. Šibalský kousek 210

2. Josef Fábín

148. Purkrabí strašil po smrti 211 — 149. Řezačky a čarodějnice 212 — 150. Hastrman 212 — 151. Okovaný pes 212 — 152. Čarování dobytka 213 — 153. Hloupý Honza farářem 213

3. Jindřich Fährnich

154. Zvičínští Němci 214

4. Gabriel Lhota

155. Tři sta let zakletá 214 — 156. Drak 216 — 157. Strašidlo v zámku 217 — 158. Zjevení 218 — 159. Svatá Tekla 220 — 160. Umrlejší čepička 220 — 161. Myšář 221 — 162. Vela 223 — 163. Jahodníček 226 — 164. Staročeský lhář 229 — 165. Krakonoš 236 — 166. Čech a Maďar, dva siláci 240 — 167. Selka a svatý František 242 — 168. Pohřbení psa 243 — 169. Škrtílek a Grešlička 244

5. František Vorel

170. Voškovrch 246 — 171. Cecingar 246 — 172. Šáfkoči 247

6. Anna Zívrová

173. O jednom Honzovi 247 — 174. Zlatá rybka 248 — 175. Sůl 249 — 176. Hastrman ve mlýně 249 — 177. Podivný kořínek 250

ROHOZNICE

1. Antonín Pišl

178. Sen se vyjevil 254 — 179. Kostelník Gold 254 — 180. Dražba na sochu 255

2. Jan Šubr

181. Světýlka 255 — 182. Koně bez hlavy 256 — 183. Krakonoš se stěhuje 256

BÍLÉ POLIČANY

Jan Mikeš

184. Z myslivecké latiny 258

TROTINA

Marie Janečková

185. Krásná 260 — 186. Zlatý pták 262 — 187. Smlouva s čertem 265 — 188. Služba v pekle 266 — 189. Ošemetná princezna 269 — 190. Lidojed 273 — 191. Zrádní soudruzi 277 — 192. Řezník králem 280 — 193. Popelka 283 — 194. Honzovy turnaje 288 — 195. Zavedené děti 292 — 196. Nenasytý Honza 294 — 197. Žhavý muž 295 — 198. Utracené dítě straší 290 — 199. Jízda na štvání 297 — 200. Vacek 297 — 201. Výprava za prasetem 300 — 202. Volovská veš 302 — 203. Honzovy hloupé kousky 304 — 204. Hloupý Honza 306 — 205. Dobrá žena 307 — 206. Samozvaný farář 309 — 207. Zloděj okradl zloděje 312 — 208. Jak pálilo zlato po smrti 314 — 209. Poklad 314 — 210. Muzikanti na hostině 315 — 211. Sedlák nad pána 315 — 212. Odkaz 316 — 213. Sen žebrákův 317 — 214. Brunclík 317 — 215. Griselda 322 — 216. Veliček a Šalvej 324 — 217. Smělá Rozárka 327 — 218. Mrtvá přišla 328 — 219. Ztracený Vojtíšek 330

ZDOBÍN

1. Josef Linégr

220. Jan za chrta 334 — 221. Strašidlo u obrázku 334 — 222. Bílá žena 335

2. Antonín Rejl

223. Skočový kořen 335 — 224. Bílá paní 337 — 225. Hrabě Špork 339 — 226. Kouzelná kniha 341 — 227. Rytíř Hubert 342

DOLNÍ DEHTOV

František Kryšpín

228. Houdek 348 — 229. Zítek nad Houdka 350 — 230. Mašiček 351

ZÁBŘEZÍ

Josefa Machková

231. Jiná o Bruncvíkovi 354 — 352. Sázka 355 — 233. Poklad 356

ŘEČICE

1. Antonín Machek

234. Tři psi 358 — 235. Honza u čarodějnice 360 — 236. Jak Pán Ježíš požehnal práci 361 — 237. Císař Josef dává tři otázky 362 — 238. Císař Josef

a lenoši 363 — 239. Obtížné oddavky 364 — 240. Honza na námluvách 367 — 241. Dvouzlatník 368 — 242. Podivný tahák 369 — 243. Získaná husa 370 — 244. Dovedné holky 370 — 245. Sedm mudrců 371

2. Marie Vlčková

246. Zlatý pták na zlatém talíři 372

DOUBRAVICE

1. Františka Ponikelská

247. Zakletý had 376

2. Marie Vágnerová

248. Černá paní 378 — 249. Zakletá hora 380 — 250. Marijánčin košček 382

BOHÁŇKA

Františka Málková

251. Bílý medvídek 386 — 252. Dvě Marijánky 390 — 253. Tři psi 395 — 254. Papež Řehoř 398 — 255. Polednice 400

DODATEK

Z těch starých zlatých časů...

408

LIDOVÉ POVÍDKY V POZNÁMKOVÉ ČÁSTI KNIHY

1. Mokrý košík 420 — 2. Prase (variant k č. 42) 422 — 3. Kovář Fišera (variant k č. 45) 423 — 4. O Josefu Pekařovi *a—b* 424 — 5. Jak sem ved kumpanyji vojáků (variant k č. 49) 425 — 6. Jak jela cholera (variant k č. 50) 425 — 7. Hastrman (variant k č. 51) 426 — 8. Oral o posvěcení (variant k č. 53) 426 — 9. Kužel novému faráři (variant k č. 54) 426 — 10. Jak byli Prajzi u nás 427 — 11. Chtěla-li se holka vdát... 430 — 12. Cholera po pruský válce 431 — 13. Závody vo princeznu 433 — 14. Medvěd v Beranci 434 — 15. Nebožtik šel zpátky 434 — 16. Rakev na vobilí 434 — 17. Poustevník v byšickém kostelíku 435 — 18. Byšice *a—b* (varianty k č. 85) 436 — 19. Čertova brázda *a—b* (varianty k č. 86) 436 — 20. Souboj o Hrdla *a—d* (varianty k č. 94) 437 — 21. Jak byli Švédové u nás 441 — 22. Z doby roboty (variant k č. 101) 441 — 23. Bodlák 443 — 24. Zlá žena (variant k č. 110) 444 — 25. Konec kázání 444 —

26. Kostelník dělal svatýho Froliána 444 — 27. Hádanka (variant k č. 111) 444 — 28. Hromový klín (variant k č. 112) 445 — 29. Jezevec (variant k č. 114) 445 — 30. Nevim, do kerý katalogie mám vás zařadit 448 — 31. Ptáček v kostele pípá *a—b* 449 — 32. Vo pani učitelový *a—b* 450 — 33. Jaké je rozdíl mezi tatínkem a maminkou 450 — 34. Vojáci na kvartýru *a—b* 451 — 35. Honza dělal svatýho Floriána *a—b* 452 — 36. Pohádka podle ruskýho 453 — 37. Jo, táto, už je bláto 454 — 38. Hloupá dcera *a—b* (varianty k č. 122) 454 — 39. Znalost Pisma *a—b* (varianty k č. 123) 455 — 40. Tři největší blázni *a—b* (varianty k č. 124) 455 — 41. Ty ruce měly držet 456 — 42. Vo tom, jak tu fůru ten čeledín s tou děvečkou... 457 — 43. Lakomej muzikant 461 — 44. Tři sta let zakletá (variant k č. 155) 461 — 45. Strašidlo v zámku (variant k č. 157) 462 — 46. Svatá Tekla (variant k č. 159) 462 — 47. Umrličí čepička (variant k č. 160) 462 — 48. Myšář (variant k č. 161) 462 — 49. Vela (variant k č. 162) 463 — 50. Staročeský lhář *d, b* (varianty k č. 164) 463 — 51. Krakonoš *a_{1-2, 5, e}* (varianty k č. 165) 464 — 52. Čech a Maďar, dva siláci (variant k č. 166) 465. — 53. Selka a svatý František (variant k č. 167) 466 — 54. Pohřbení psa (variant k č. 168) 466 — 55. Škrťálek a Grešlička *a—b* (varianty k č. 169) 466 — 56. Garda z osumaštyrcátýho 467 — 57. Lez, ale nespadni! 468 — 58. Kostelník Gold (variant k č. 179) 469 — 59. Koně bez hlavy (variant k č. 182) 470 — 60. Krakonoš se stěhuje (variant k č. 183) 470 — 61. Pracovitá živí líného 472 — 62. Popelka (variant k č. 193) 472 — 63. Nenasytný Honza (variant k č. 196) 473 — 64. Dobrá žena (variant k č. 205) 473 — 65. Sedlák nad pána (variant k č. 211) 474 — 66. Strašidlo u svatý Trojice *a—b* 474 — 67. Ze šestašedesátý války 478 — 68. Prdlavý holky 480 — 69. Jak se jádro dostalo do pecky 481 — 70. Potrestanej bezbožník 482 — 71. Propadla se hospoda 482 — 72. Císař Josef a drábove 482 — 73. Dub u Bělohradu 482

POZNÁMKY, DOSLOV A SLOVNÍČEK

Poznámky k jednotlivým povídkám	411
Ediční poznámky	484
U vypravěčů podkrkonošského úkrají východního po padesáti letech	486
Méně známá místní a pomístní jména	505
Slovníček	508

MĚSTSKÁ LIDOVÁ KNIHOVNA
v Kuřimě